

[FOTO: REPORTERS, FRED GUERDIN]

EEN OPVALLEND SLIM logistiek park

Sanering van het door Fabelta zwaar vervuilde terrein drong zich al lang op. Bloemenkwekers in het naburige Merelbeke troffen sporen van verontreiniging aan in het voor de bloementeel gebruikte water.

[FOTO: REPORTERS, FRED GUERDIN]

Werk met werk. Dat is het motto achter de sanering van een door textielgigant Fabelta zwaar vervuild terrein in Zwijnaarde (Gent). Met de sanering van de decenniaoude viscossebekkens werd de basis gelegd voor een hoogwaardig bedrijventerrein. De oudste bekkens van de textielfabriek dateren al van de jaren 1950. Sanering drong zich al lang op aangezien allerhande giftig afval naar het grondwater doorsijpelde – de bloemenkwekers in het naburige Merelbeke troffen sporen van verontreiniging aan in het voor de bloementeel gebruikte water. Doordat Fabelta had opgehouden te bestaan – het bedrijf was begin jaren 1990 door nv Domo overgenomen – werd de verontreiniging als “historisch” beschouwd: juridisch gezien werd niemand voor de aanslag op het leefmilieu aansprakelijk gesteld en dus draait de belastingbetaler mee op voor het herstel.

Het plan om het door waterwegen (Ringvaart, Scheldekanaal en de oude tijarm van de Schelde) omringd terrein tot een duurzaam bedrijventerrein om te vormen, bood nog andere perspectieven. De vervuilde en andere, naburige terreinen bevonden zich immers onder het maaiveld van de autoweg E40, die door het gebied snijdt. En bijgevolg moesten ze met het oog op ingebruikneming als bedrijventerrein worden opgehoogd. Dat kwam toevallig goed uit, want de waterwegen die het terrein omarmen waren ook al een hele tijd aan een baggerbeurt toe – maar zoals wel vaker het geval is, was er geen plaats om het slib te bergen. In Zwijnaarde konden ze het slib goed gebruiken. Werk voor werk, dus. Het terrein kon worden gesaneerd en opgehoogd en er was een nuttige bestemming voor het slijk dat uit de waterlopen werd gehaald. En dat alles zou dus uitmonden in een duurzaam regionaal bedrijventerrein. “Een opvallend slim logistiek park aan de ingangspoort van Gent”, zo staat het op de door OMGEVING en Idea Consult in opdracht van de Vlaamse regering opgestelde inrichtingsplan (juni 2007).

GROENE BOULEVARDS

Aan palavers over het heil van privaatpublieke samenwerking heeft het de voorbije kwarteeuw niet ontbroken, maar in het geval van

Peter Renard

Bij de sanering van het Eilandje in Zwijnaarde maakt iedereen winst: de overheid, het bedrijf dat de vervuiling erfde, de baggeraar die met slib de grond ophoogde en de buurt die er een waterrijk natuurgebied met fiets- en wandelpad bij krijgt. Op het nieuwe bedrijventerrein zouden 1800 tot 2200 mensen aan de slag kunnen.

Zwijnaarde heeft de constructie haar nut bewezen. Er werden zelfs twee vormen van PPS opgezet: één voor de sanering en ophoging van het terrein, een andere voor de echte ontwikkeling als bedrijventerrein. Bedoeling van de eerste constructie was de sanering met de valorisatie van de gronden te laten betalen. De baggeraars zouden omzet maken met de bodemsanering en het weghalen van het slib, voor de hele vennootschap was er het vooruitzicht op rendement na de verkoop. Vanwege de interessante vooruitzichten sloegen de verschillende overheden en eigenaar nv Domo en nv DEC (dochter van baggeraar DEME) de handen in elkaar. Ze stichtten samen Fasiver, een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (cvba). Namens de overheid waren de spelers de Vlaamse Milieuholding, de provincie Oost-Vlaanderen en de stad Gent. Fasiver ging over tot de inkapseling van de vervuilde grond en verhoogde vervolgens het gesaneerde terrein met gezuiverd slib uit de Bovenschelde.

Maar eerst was er de studiefase. Er vond een grondig bodemonderzoek plaats en het hele project moest in een transparant planingsproces worden gegoten. Ogenscheinlijk ging het om een vrij eenvoudig proces. Maar schijn bedriegt. Want het was helemaal niet zo simpel om, bijvoorbeeld, alle overheden tot deze publiekprivate

Werk voor werk: het terrein kon worden gesaneerd en opgehoogd en er was een nuttige bestemming voor het slijk dat uit de waterlopen werd gehaald.

[FOTO: REPORTERS, FRED GUERDIN]